

**БУКОВИНСЬКА ЕКОНОМІЧНА ФУНДАЦІЯ
БУКОВИНСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ФУНДАЦИЯ
BUKOVINIAN ECONOMIC FOUNDATION**

**Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції
ДОСЯГЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
СУЧАСНОЇ НАУКИ
Том 4
Чернівці, 27-28 грудня 2014 року**

**Материалы XVI Международной научно-практической конференции
ДОСТИЖЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ
СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ
Том 4
Черновцы, 27-28 декабря 2014 года**

**XVI International Scientific Conference
ACHIEVEMENTS AND PROSPECTS
OF MODERN SCIENCE
Part 4
Chernivtsi, 27-28 December 2014**

законодавством заходів, пов'язаних із визнанням правочинів недійсними, а також щодо стягнення в дохід держави коштів, отриманих за нікчемними договорами. У якості можливих відповідачів за позовами податкової згадуються підприємства, установи, організації та фізичних осіб. Однак треба звернути увагу на існування такої категорії осіб, як фізичні особи - підприємці, які є окремим видом суб'єктів господарювання і чий статус відрізняється від фізичних осіб, які не є підприємцями. З урахуванням цього доцільно уточнити редакцію п. 1.30 ст. 20 Податкового кодексу України вказавши на фізичних осіб - підприємців, як можливих відповідачів за позовами контролюючих органів.

Не повністю стилістично узгоджені між собою положення пункту другого ст. 140 Податкового кодексу України. Так у абзці третьому зазначено, що перерахунок доходів та витрат (балансової вартості основних засобів) також проводиться сторонами: у звітному періоді (періодах), в якому витрати та доходи (балансова вартість основних засобів) за правочиною, визнаним недійсним, були враховані в обліку сторони правочину - у разі визнання судом правочину недійсним. А далі зазначено, що такий перерахунок провадиться у звітному періоді, в якому рішення суду про визнання правочину недійсним набуло законної сили - у разі визнання правочину недійсним з інших підстав. Але попередній абзац не містить вказівки на якісь конкретні підстави визнання правочинів недійсними, щоб у відношенні до них підстави можна було визначити як «інші». Ці положення також потребують уточнення. Вищезазначені пропозиції сприятимуть удосконаленню положень діючого законодавства про визнання угод недійсними.

Література:

1. Погопальський С.С. Підстави та наслідки недійсності підприємницьких договорів (на матеріалах практики господарських судів): автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03 / С.С. Погопальський; НДІ приват. права і підприємництва Акад. прав. наук України. - К., 2007. - 20 с.
2. Щодо норм Примірнього порядку взаємодії органів Державної податкової служби при опрацюванні розшифровок податкових зобов'язань та податкового кредиту в розрізі контрагентів, затвердженого наказом Державної податкової адміністрації України від 18.04.2008 р. №266, стосовно визнання правочинів недійсними: Лист ДПС України від 22.9.2008 № 9071/6/16-1116 // [Електронний ресурс] Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/GDPI9580.html.
3. Про порядок визнання правочинів недійсними: Лист Міністерства юстиції України від 30.10.2008 № 1022-0-1-08-19 // Бізнес-Бухгалтерія-Право. Податки. Консультації. - 2008. - № 47. - стор. 42.
4. Хотенець П.В., Аюпова Р.М. Про необхідність підвищення ролі господарських судів у захисті прав та законних інтересів українського підприємництва / П.В. Хотенець, Р.М. Аюпова // Вісник господарського судочинства. - 2013. - №1. - С.92-97.
5. Постанова Вищого адміністративного суду України від 14.11.2012 р. № К/9991/50772/12 // [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://document.ua/pro-viznannya-nechinnim-ta-skasuvannya-podatkovogo-povidomle-doc122304.html>.
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2011. - № 13-14, № 15-16, № 17. - ст.112.
7. Щодо права органів ДПС України встановлювати факт недійсності/нікчемності правочинів: Лист Міністерства доходів і зборів від 27.05.2013 р. № 3642/6/99-99-19-04-01-15 // [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/3894-3642.html>.
8. Постанова Одеського окружного адміністративного суду у справі № 1570/4740/2012 від 12 березня 2013 р. // [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/30135844>.
9. Постанова Миколаївського окружного адміністративного суду у справі № 2а-4868/12/1470 від 11 лютого 2013 р. // [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/30913318>.

Шпіляревич В.В.

*викладач кафедри кримінального права
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДСТАВ ЗАСТОСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ

Досліджуючи проблему кримінально-правових заходів безпеки як одного з достатньо ефективних засобів захисту злочинності, не варто залишати поза увагою питання підстав їх застосування, оскільки вбачається, що проблема наукового дослідження уявляється надзвичайно актуальною як для розвитку теорії кримінально-правової політики, так і для удосконалення практики її формування та реалізації в Україні.

У сучасних умовах розбудови державності в Україні у кримінально-правовій науці питання підстав застосування заходів безпеки на практиці не є достатньо дослідженим. Зокрема, окремі аспекти цієї проблеми частково були об'єктом наукових дослідження таких зарубіжних та вітчизняних учених, як: М. В. Щедрін [1], І. М. Горбачова [2], О. В. Козаченко [3], П. Л. Фріс [4]. Однак всебічно сутність даного питання досі залишилася все ж таки не достатньо розкритою, оскільки, по-перше, серед учених практично відсутні єдині погляди на визначення конкретного кола підстав, які дозволяли б законно застосовувати заходи безпеки до належних осіб, по-друге, деякі їхні положення є не зовсім прийнятними, що не дозволяє повною мірою підтримати запропоновані ними позиції.

Так, І.М. Горбачова, фактичною підставою застосування заходів безпеки у кримінальному законодавстві вважає суспільно небезпечне діяння, ознаки якого становлять об'єктивну сторону злочину, тому що тільки в діянні (вчинку) може виявитися, об'єктивуватися суспільна небезпека особи (за винятком окремих випадків - відсутність такого елемента злочину як суб'єкт злочину) та криміногенність ситуації [2, с. 9]. Тобто вбачається, що така позиція ученої має дещо обмежувальний характер, так як підставу застосування досліджуваних заходів вона зводить виключно до діяння, яке містить у собі склад конкретного злочину.

На думку, М.В. Щедріна, який вивчав заходи безпеки як засоби попередження злочинності, фактичною підставою їх застосування є суспільно небезпечне діяння, не залежно від того, містить воно у собі всі необхідні елементи та ознаки складу злочину чи ні [1, с. 12].

Практично аналогічної точки зору дотримуються й О.В. Козаченко та П.Л. Фріс [3, с. 39; 4, с. 35].

Варто зазначити, що з таким розумінням підстав застосування до відповідної особи кримінально-правових заходів безпеки слід повною мірою погодитися. Зокрема, це можна аргументувати наступним чином.

Відповідно до ч. 1 ст. 2 КК України підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад злочину, передбаченого Кримінальним кодексом України [5, ч. 1 ст. 2]. А якщо тією чи іншою особою вчиняються дії, які не містять у собі всіх необхідних елементів чи ознак складу злочину (наприклад, готування до злочину (за винятком випадків, коли дії, що його утворюють, містять ознаки самостійного складу злочину), замах на злочин, підбурювання до злочину тощо)? Тобто виходить, що таку особу взагалі неможливо притягнути до кримінальної відповідальності. Однак, враховуючи той момент, що така особа перебуває у так званому «небезпечному стані», про що свідчить її попередня злочинна поведінка, то вона не може залишатися поза дією закону України про кримінальну відповідальність. Оскільки наявність у особи саме такого стану дозволяє стверджувати про високий ступінь ймовірності повторного вчинення нею у майбутньому конкретного суспільно небезпечного діяння, якщо до неї не застосувати відповідні заходи кримінально-правового характеру. Тому в такому випадку і є доцільним застосування до неї саме кримінально-правових заходів безпеки.

Отже, фактичною підставою застосування судом до особи кримінально-правових заходів безпеки слід вважати суспільно небезпечне діяння, незалежно від того, містить воно у собі усі необхідні елементи та ознаки конкретного складу злочину, передбаченого відповідною статтею Особливої частини КК України, чи ні. Однак, при цьому варто відмітити, що фактичні підстави різних кримінально-правових заходів безпеки, які можуть бути застосовані до особи, що перебуває у так званому «небезпечному стані», мають певну специфіку. Зокрема, це стосується підстав застосування до особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння, незалежно від того, містить воно у собі усі необхідні елементи та ознаки конкретного складу злочину, передбаченого відповідною статтею Особливої частини КК України, чи ні. Додатковою обов'язковою фактичною підставою застосування примусових заходів медичного характеру, піклування родичів або опікунів з обов'язковим лікарським наглядом, примусового лікування, примусових заходів виховного характеру чи призначення вихователя. Особливість цих підстав полягає у тому, що їм притаманний своєрідний «дуалізм». Тобто, серед фактичних підстав застосування відповідних заходів безпеки доцільно, у свою чергу, виокремлювати основну та додаткову обов'язкову фактичні підстави їх застосування. Роль основної фактичної підстави відіграє саме те суспільно небезпечне діяння, яке вчинене особою, незалежно від того, містить таке діяння у собі усі необхідні елементи та ознаки конкретного складу злочину, передбаченого відповідною статтею Особливої частини КК України, чи ні. Додатковою обов'язковою фактичною підставою застосування примусових заходів медичного характеру до особи, яка вчинила кримінальне правопорушення у стані обмеженої осудності, або захворіла на відповідну психічну хворобу, що не дозволяє їй повною мірою

усвідомлювати вчинені нею діяння та керувати ними, до постановлення вироку чи під час його відбування, або вчинила це ж діяння у стані неосудності, слід вважати, як правильно з цього приводу зазначає М.В. Щедрін, наявність у неї психічної хвороби чи іншого психічного розладу [1, с. 12], які констатуються судово-психіатричною експертною комісією та знаходять своє закріплення в обґрунтованому висновку і як наслідок, - викликають потребу у застосуванні по відношенню до такої особи примусових заходів медичного характеру. Аналогічно слід говорити й про додаткову обов'язкову фактичну підставу такого кримінально-правового заходу безпеки як піклування родичів або опікунів з обов'язковим лікарським наглядом.

У випадку вчинення злочину особою, яка страждає на тяжке (непсихічне) захворювання, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб, фактичною підставою направлення її на примусове лікування є не тільки вчинене нею відповідне суспільно небезпечне діяння, а наявність у такої особи тяжкої (непсихічної) хвороби, що підтверджується висновком спеціальної лікарської комісії (експерта) [6, с. 14].

Що стосується таких різновидів кримінально-правових заходів безпеки як примусові заходи виховного характеру та призначення вихователя, то крім вчиненого неповнолітнім суспільно небезпечного діяння, додатковою обов'язковою фактичною підставою їх застосування до відповідної особи є наявність фактичних даних про стан психологічного розвитку такого неповнолітнього, які знаходять своє вираження в обґрунтованому висновку експерта-психолога, та (або) отримані спеціально уповноваженими на те суб'єктами дані про умови життя, виховання, навчання неповнолітнього, ставлення його до навчання та праці тощо.

У якості юридичних підстав, які забезпечуватимуть законну реалізацію кримінально-правових заходів безпеки на практиці, варто вважати відповідні норми Загальної частини КК України, що детально регламентують питання заходів безпеки, пов'язані з їх застосуванням на підставі рішення суду в кожному конкретному випадку до особи, яка виявилася такою, що перебуває у так званому «небезпечному стані», або інші питання, необхідні для правильної кваліфікації вчиненого нею суспільно небезпечного діяння (інститут множинності, співучасті тощо), та норми Особливої частини, які регламентують відповідне діяння, вчинене винним, як злочинне.

Таким чином, застосування кримінально-правових заходів безпеки за наявності зазначених вище фактичних та юридичних підстав забезпечуватиме законне їх застосування судом до осіб, які вчинили суспільно небезпечне діяння, шляхом встановлення для них певних обмежень і заборон, тобто покладання специфічного юридичного обов'язку, який повинен бути виконаний з метою відвернення можливих протиправних суспільно небезпечних посягань на охоронювані законом України про кримінальну відповідальність суспільні відносини.

Література:

1. Щедрін Н.В. Меры безопасности как средство предупреждения преступности: автореф. дис. на соиск. учен. степени докт. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право та криминологія; уголовно-исправительное право» / Н.В. Щедрін. - Екатеринбург, 2001. - 34 с.
2. Горбачова І.М. Заходи безпеки у кримінальному праві (порівняльно-правовий аналіз): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право» / І.М. Горбачова. - Одеса, 2008. - 20 с.
3. Козаченко О.В. Застосування інших кримінально-правових заходів як альтернатива кримінальної відповідальності юридичних осіб / О.В. Козаченко // Підприємство, господарство і право. - 2005. - № 2. - С. 39-41.
4. Фріс П.Л. До питання про підстави застосування кримінально-правових заходів безпеки / П.Л. Фріс // Актуальні проблеми кримінального права та криминології: [матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Донецьк, 24 квітня 2009 р.)]. - Донецьк : Донецький юридичний інститут ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. - С. 32-36.
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III // ВВР. - 2001. - № 25. - Ст. 131.
6. Жук І.В. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування у кримінальному праві України: автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 - кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право / І.В. Жук. - К., 2009. - 20 с.

Педагогічні науки

Войцехівська І.С., Ільєва О.П.

*викладачі Могилів-Подільського технологічно-економічного коледжу
Вінницький національний аграрний університет
м. Могилів-Подільський, Україна*

СУЧАСНИЙ ПІДХІД У РОБОТІ З ОБДАРОВАНИМИ СТУДЕНТАМИ

Майбутнє України будуть вирішувати фахівці, які зможуть швидко адаптуватися в сучасних умовах розвитку суспільства, творчо підходити до вирішення складних професійних ситуацій та виявляти вміння діяти не за зразком, а оригінально, передбачати новизну у прийнятті рішень. Це залежить від інтелектуальних здібностей, творчих умінь та навиків особистості, яка повинна вміти реалізувати свій внутрішній потенціал. Необхідною стала потреба у діяльних, обдарованих, інтелектуально і духовно збагачених громадянах. Тому це не тільки актуальна проблема сучасної педагогічної науки та практики, а й соціальна необхідність.

Вченими були розроблені теоретичні підходи до обдарованості, чітко визначені її різновиди і зовнішні прояви, виявлено фактори, що впливають на розвиток здібностей, та запропоновано варіанти виховання і навчання обдарованої дитини.

Суттєвий внесок у вивчення обдарованості людини, виявлення її природи, розробку важливих психологічних принципів розвитку творчих здібностей, зроблено вітчизняними дослідниками А. Савенковою, Ю. Гільбухом, О.І. Кульчицькою, Н. Лейтесом, О. Магюшкіним, О.Л. Музикою, В.В. Рибалкомта іншими, а також західними науковцями Дж.Гілфордом, Дж.Рензулі, П. Торренсом та іншими. А. Тампенбаум підкреслює, що саме по собі наявність видатних творчих та інтелектуальних здібностей не може гарантувати реалізацію особистості у творчій діяльності.

Обдарованість вивчалась і досліджувалась багатьма вченими, але актуальності своєї дана проблема не втратила і до нашого часу, оскільки її складність не дозволила дослідникам цю проблему вичерпати [3, с.3]. Зокрема, недостатньо вивчене питання щодо розвитку обдарованості студентів як майбутніх фахівців.

Розбудова державності в Україні зумовила нові тенденції в розвитку освіти, серед яких важливою ланкою є робота щодо організації педагогічних умов та розвитку обдарованості студентів.

Новий підхід у навчально-виховній роботі вимагає працювати у творчому режимі, нестандартних напрямках, постійно вдосконалювати свою діяльність, спрямовувати свою роботу на розвиток творчих можливостей студентів, їхніх талантів, адже від цього залежить їх професійне становлення.

Процес розвитку обдарованості студентів є досить нелегким і потребує управління педагогічно та психологічно освіченими, творчими, цікавими викладачами. Важливим у навчальному-виховному процесі є оновлення змісту освіти, впровадження інноваційних форм і методів навчання, розробка сучасного навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення тощо.

Формування особистості майбутнього фахівця зумовлює необхідність органічної єдності освіти, навчання, виховання, інтеграції навчальної, науково-дослідної і виховної роботи в межах цілісного педагогічного процесу.

Навчання та виховання мають забезпечувати оптимальні передумови для самореалізації особистості студента, розкриття всіх закладених у ній природних задатків, її здатності до свободи, відповідальності та творчості. Це має бути невід'ємною умовою змісту всіх навчальних дисциплін, органічно доповнювати навчальний процес у позааудиторній роботі.

У коледжі постійно проводиться цілеспрямована та системна робота з обдарованими студентами на основі створеної програми «Обдарований студент».

Виявлення обдарованості відбувається на основі спостереження за діяльністю академічної групи, спілкування в позанавчальний час із студентами та їх батьками, індивідуальної роботи куратора групи тощо. При цьому звертаємо вагу на такі критерії оцінки рівня творчої діяльності студентів: ініціатива, активність; впевненість у своїх силах та здібностях; нестандартні дії; вміння довести справу до кінця; потяг до самостійної роботи; логіка мислення; імпровізація.

Значну допомогу викладачі отримують від практичного психолога, адже він з професійної точки зору оцінює ступінь обдарованості студентів, їх розумові здібності, а це дозволяє розпізнати потенційні можливості розвитку студентів, дати поради, вказівки, які б сприяли розвитку їх як особистостей.

Удосконалити навчально-виховний процес з обдарованими студентами, дати їм ґрунтовні знання, озброїти їх практичним розумінням основ наук допомагає насамперед застосування завдань творчого характеру аудиторних і домашніх робіт із використанням системи випереджаючого